

Ese de d'ove ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiuulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrarin de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopéscá. Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sime garmond) tacs'a e 3 fl.; paua la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intelegendu-si intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuulu publicatiuniloru se se anticipé

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

vez. an. 70, p. 324.

Ad rem.

[de J. Slavici]

Ni s'a pusu o cestiunea de cea mai mare importantia: avemu sè ni alegemu unu pastoriu sufletescu pentru dioces'a Aradului veduvita in decurendu.

Luata pentru sine cestiunea este cea mai clara. N'avemu sè alegemu episcopu in sensulu comunu, profanu alu cuventulu: totdeun'a votulu nostru trebuiesce sè fia manifestatiunea vointiei dumnedieesci, vointi'a manifestata in sinódele ecumenice si cuprinsa in canónele sfintei biserici a resaritului, din care si noi facemu o mica parte intregitória. Cuprindiendu astfelu actulu de alegere, vom fi in claru asupr'a cestiunei si nu vomu alege potrivit cu impresiile ori aplecarile momentane, ci ne vom indreptá dupa canónele sântei nóstre biserici, dupa legile organice, ce ni-am formatu insi-ne, si dupa usulu observatu la coreligionarii nostri din orientu. Vom alege dar' pre' acel'a, care, potrivit cu acele canóne, acele legi si acelu usu, ni va paré mai multu chiamatu la pastorirea sufletésca si ocarmuirea bisericii.

Nu noi vom chiamá, ci vom cercá pre' acel'a, care ni va para chiamatu dela Ddieu.

Acést'a este alegerea crestinesca.

Sè ni formulamu cestiunea pe câtu se pote de claru: avemu sè alegemu dintre noi pe' acel'a, care, in urm'a pozitiei, a capacitatii si a cualificatiunei sale, ni va paré a' avé mai multa vocatiune pentru arhierie. N'avem sè cercamu alta cualificatiune decâtu acea canonica, pentrucà' acel'a, pre care lu vom alege, are sè fie inainte de tóte arhieriu. Intre cei de egala cualificatiune vom alege apoi pre' celu superioru in capacitate; totdeun'a inse cualificatiunea canonica trebuiesce sè determineze; de altmintrelea ne impotrivimu vointiei Ddieesci cuprinsa in canóne si devenimu sismatici.

Avemu canónele in mani; avemu usulu crestiniloru din orientu in vedere: sè ne indreptamu dupa aceste, si nu vom aflá nici o greutate.

Cu tóte aceste, privita in raportu cu firea omenésca, cestiunea este grea. Grea este, pentrucà' ómeni au sè aléga, ómeni, ce, prin orbia, efecte, ori interese, adese-ori se lasa abatuti dela càile, ce li sunt desemnate. In alegerile facute de catra ómeni fórté adese-ori determinéza aplecarile personale, lips'a de judecata, afectele si interesele singuraticiloru. Este dar' detorinti'a fie-caruia dintre noi; ca, pe câtu póte, sè arunce cea mai intensiva lumina asupr'a càiloru, pe care trebuie sè umblamu, pentru-ca ele sè nu se pérda din ochii credintiosiloru; sè dee taria iubirei crestinesci, pentru-ca ea sè domnésca asupr'a celor'alalte afecte, ce ne potu cuprinde; sè descepte consciinti'a despre comunele nóstre interese, pentru-ca cele particulare sè slabésca in iniriurirea loru asupr'a vointiei.

Alesulu are sè ni fia Episcopu, pastoriu supremu, ocarmuitoriu alu unei turme de 600000 suflete: sè nu alegemu cu usiurintia, cà-ci ne vor afurisi urmasii si póte

ne vomu afurisi insi-ne; uitandu tóte slabitiunile, aplecarile personale si intentiile necrestinesci, sè ne indreptamu numai dupa poruncile dumnedieesci. Astfelu ni vomu implini detorinti'a si apoi urmeze ori-ce, sufletulu nostru va fi linisitu.

Ori-cátu de adencu am fi cuprinsi de sentirile religionare; ori-cátu de tare am créde in tari'a credintiei la poporulu romanu: in momentulu alegerei ne cuprinde o frica motivata, si cunoscandu starile sociale, in care ne aflamu, ne temenu, cumcà' vom fi abatuti dela calea corecta. . . Si nu ni este ertatu, ca sè nu esprimamu asta temere, ca sè nu combatemu reulu, ce s'ar poté ivi, infatisiandu-luin adeverat'a lui aretare.

Viéti'a nóstra, in alcatuirea sa de asta-di, este astfelu, cà ori unde ne vomu aflá, ne sentimu impinsi spre politica. Este organicu acestu reu, este urmatu din pozit'i'a, ce ocupamu in tiér'a, in carea ne aflamu: pentrucà' elu este inse organicu, nu incéta de a fi reu.

Pretutindenea preocupatiunile politice impedeza desvoltarea. Nu fara temeiu ne potemu dar' teme, cumcà' se vor aflá ómeni, carii cuprinsi de preocupatiunile loru politice, si asta data se voru sentí impinsi spre politica si in alegere voru fi condusi mai multu de motivele dilnice ale intereselor politice decâtu de acelea vecinice ale interesulu crestinescu; nu fara temeiu, cà se vor aflá ómeni, carii, in locu de cualificatiune canonica, voru cercá cualificatiune politica, ómeni, ce in locu de pastoriu sufletescu, voru cercá sè aléga unu omu de partida.

Si nemesurate sunt relele, ce potu sè urmeze dintr'o asemenea alegere! — Am mintitu crestinetatea; ne-am mintitu pre noi insi-ne: am facutu unu actu profanu sub scutululu celoru mai sfinte asiediaminte.

Indata-ce episcopulu este privitu ca factoru politicu, elu incéta a mai fi persóna bisericesca, devenindu unu omu profanu alu lucrarii dilnice; indata ce am admisu politic'a in cele bisericesci, biseric'a incéta a fi o intrunire a credintiosiloru, perde independenti'a si superioritatea sa, devenindu unu asiediamentu numai subordinatu, unu midilocu pentru ajungerea scopuriloru politice. —

Ori suntu si de acei'a, carii privescu biseric'a astfelu? se afla ómeni, carii numai pentru acea se numescu ortodocsi, pentrucà' sè afla terenu de activitate? — Sunt! — Atunci detorinti'a supremei ocarmuiri bisericesci este a oprí intrarea loru in biserica, de-óre-ce biseric'a este numai a credintiosiloru intrunire, o intrunire de cea mai suprema categoria, care nu are scopuri dilnice.

Sè ne coborimu inse la viéti'a reala.

Admitiendu, cà episcopulu póte cadé sub priviri politice, am admite desbinarea in biserica. Unu episcopu alesu din consideratiuni politice nu póte sè fie decâtu alesulu unei partide anumite. Elu nu este mai multu pastoriu alu intregi turme, ci omu de partida, pusu in lupta cu o parte din-turm'a, ce i s'a datu spre pastorire. — Voimu ast'a? — atunci mintimu crestinetatea! Episcopulu

are o misiune speciala: elu este ocarmuitoriu alu diecesei. Numai pentru ast'a lu alegemu.

Ca episcopu, fiindu elu totodata si omu, nu-i potemu luá dreptulu de a luá parte in lucrarea politica. In politica inse numai atunci este ertatu sè-lu privimu ca episcopu, candu elu representa biserica fatia de statu: in tóte cele-lalte raporturi elu trebuiesce privitu ca omu. Candu noi inse anume-lu alegemu numai pentru-cà elu este membru alu unei partide anumite, atunci facemu din episcopu acea, ce omulu este intr'ensulu.

Mai josu sè ne coborimu in vieti'a reala.

Care va cutesá sè dica, cumca directi'a urmata de partid'a sa este singura, care ne duce spre bine? — Déca este vr'unulu acel'a este reu ori orbitu, — un'a dintre dóue nesmintitu. Scopulu, ce voimu sè ajungemu, este totacela; numai calea urmata pentru ajungerea lui este deosebita. Fiesce-care privesce calea urmata de sine ca cea mai buna. De aici lupta. - - Si voimu noi sè ni silimu episcopulu, ca elu sè iee parte la acésta lupta? — Voimu? — Atunci mintimu crestinetatea! —

Inca mai josu sè ne coborimu in vieti'a reala.

Ómenii, carii alegu din consideratiuni politice, perdu din vedere interesulu comunu alu bisericii si cérca numai alu partidei loru interesu. Episcopulu devine unel'ta a partidei din care face parte si trebile bisericesci aservite intereselor particulare. — Pentru-ce guvernulu a denumitu, cu desconsiderarea celor mai cualificati, pre Parintele Ioanu Olteanu de episcopu? — Pentru-ce capii partideloru lucréza din resputeri pentru-ca sè aléga pre cutare si cutare de episcopu? - - - Romaniloru ortodocsi! fiti precauti! — cei mai puternici cérca numai unelte pentru ajungerea scopuriloru sale. — Nu ve lasati sedusi de vórbe frumóse! — acela, care cutéza a calcá biserica in pitióre, indemnuandu-ve, ca sè intrati cu preocupatiuni politice in ea, acel'a este de o potrivá cu Ariu, sierpe veninosu, care abuséza de sentiamintele vóstre nationale. . . Ve ametiesce prin cuvinte frumóse si ve seduce la reu, càci nici unu romanu onestu nu va calcá biserica sa in pitióre, aservindu-o scopuriloru profane.

Alegemu, — dar' alegemu nepreocupati, numai din consideratiuni religionare. Voimu unu episcopu potrivit cu credinti'a nóstra stremosiésca: *éca déca acestu episcopu va umblá pe cai ratecite in lucrarea politica, déca nu va fi de o parere cu noi; i vomu serutá manile in biserica, dar' nu-i vomu urmá, ilu vomu combate, lu vomu face imposibilu in lucrarea politica.*

„Alegeti pre celu mai vrednicu dintre voi!“ — ni dice porunc'a. Acésta vrednicia este inse numai in cele bisericesci. Candu pasimú la alegere, sè ne sentimú numai ca crestini! —

Cu bucuria potemu sè constatamu, cumcà pana acuma celu pucinu in publicu, nu amu aflu manifestatiuni pentru consideratiuni politice la viitórea alegere. Cunóscemu inse spiritulu tempului, preocupatiunile lui si pasiunile unort ómeni: nu a fostu dar' de prisosu, ca sè anticipamu.

Fiesce care crestinu adevératu si romanu onestu se va luptá contr'a virirei politice in biserica. Déca avemu biserica autonoma, ea nu este autonoma, pentru-ca sè dea ómeniloru cuprinsi de ambitiuni politice terenu de activitate. Cine voiesce sè intre in biserica, acela intré cu frie'a de Dumnedieu!

Suntu inse si alte preocupatiuni de o natura dóra mai pucinu stricatióse. La noi incepe a se respandí parerea, cumcà pentru noi nici nu esista alta lege afara de statutu. Sè fimu inse precauti! noi suntemu numai o mica parte a dreptu maritórei biserici orientale: statutu nostru intr'atata are valóre, încátu elu nu vine in controversa cu canónele acestei sfinte biserici si cu

usulu aflu in Orientu. Este numai unu statutu intre marginile permise de canóne; o lege de administratiune, care nu ni da nici ne lipsesce de vre-unu dreptu canonicu.

Trebue dar' sè ne cuprinda mirare, candu vedemu cà o fóie de óre-si care reputatiune face unu felu de candidare de proba pentru scaunulu episcopescu, puindu alaturea mai multe persóne, ce dupa canóne nu potu sè stea alaturea. Déca ni-ar fi ertatu sè presupunemu, cà acésta candidare a fostu o simpla pasiune privata, am tacé; avemu inse destule motive pentru-ca sè credemu cà ea a fostu nu numai premeditata, dar' totodata si intentiunata. — Vedemu in ea o propria interpretare a statutu-lui organicu, o interpretare — pare-ni-se — ne permisa.

Ei bine! — potemu iterpretá statutu dupa placu, nu inse contr'a canóneloru si a usului orientalu. Nu me indoiescu cumca ómenii ar iterpretá precum li vine mai bine la socótela. — Dar' nu este vremea pentru-ca sè ne rupemu de catra fratii din orientu. De dragulu cãtoru-va ómenii cuprinsi de ambitiune politica nu ni vomu parasí legea stremosiésca pentru a cãrei pastrare s'a varsatu atât'a sange. Este in interesulu nostru, ca sè nu ne rupemu de catra biserica orientala si este mai alesu, ca sè nu ne abatemu dela fratii nostri din Romani'a. Ni-am pastratu o limba si unu Ddiu pana acuma: nu am decadiutu intr'atata, ca asta-di sè le parasimu. Déca sunt ómeni, carii nu pricepu acestu interesu, ori carii lu supunu intereseloru dilnice: ii vomu namí siarlatani politici, vomu strigá anatema asupr'a loru si vomu remané, ce suntemu.

Ori ce crede cine-va unu alu doilea Mesi'a pentru-ca sè cutese a pasí cu usiurintia la derimarea sublimului asiedimentu sfintitu prin sangele atãtoru martiri? O reforma voiesce cine-va? — o reforma asta-di, cându vieti'a politica ni consuma tóte poterile? — o reforma, care sè-ni rapésca unitatea religionara cu fratii de dincolo de carpati? — o reforma, cându nu avemu lipsa de ea? — o reforma numai de dragulu cãtoru-va ambitiosi? — Am mersu destulu de departe: inca unu pasiu si acel'a va fi blesstemulu nostru. Cine nu crede, parasésca biserica, nu derime inse fericirea credintiosiloru

Statutu organicu ne deosebesce de catra ceilalti frati din orientu numai încátu vietiele se deosebescu. Mai de parte nu este ertatu sè pasimu. Si déca cine-va ar voi sè ne impinga mai departe, acel'a este vrajmasiu alu nostru, sè ne ferimu de dènsulu. Este in interesulu nostru ca romani, ca sè remanemu ortodocsi si ca sè ni pastramu traditiunile religionare nestramutate. — Pentru-ce? — Cine nu scie pentru-ce, acel'a este siarlatanu, déca se amesteca in politica.

Pentru carii nu este destulu motivulu religionaru, sè fie acest'a nationalu.

Atata sè fie destulu pentru ast'a data.

Ca romani remanemu ortodocsi, pentru-cà numai ca ortodocsi am potutu remané romani: déca voimu dar se ni implinimu detorinti'a nationala si asta data vomu alege numai ca ortodocsi, condúsi numai de motivele religionare. Nu ne vomu lasá preocupati de spiritulu dilnicu. Suntu interese mai superióre decâtu acelea ale generatiuniloru de asta-di: unulu dintre aceste, celu mai supremu pentru noi, este ca sè ni pastramu traditiunile religionare, vé di'a bisericii si legatuintiele cu Orientulu. — Suntemu unu bulevardu, pentru aceea trebe sè fimu mai coservativi decâtu altii.

Dupa tóte aceste: sè nu facemu cestiune personala. Sè alegemu pre acel'a care este mai multu versatu in cele bisericesci, care are mai multa capacitate administrativa,

sè alegemu pre acel'a care dupa parerea nóstra sincera, va poté mai bine sé ocarmuésca dieces'a noastra, sé-lu alegemu, fie elu ori-cine, sé-lu alegemu, chiaru si déca elu afara de biserica ni-ar paré contrariu.

Sè facemu astfelu si am implinitu misiunea, ce ni s'a datu.

Despre reulu bogatiei.

De voiesci sé fi deseversitu, mergi, si vinde averile tale, si le da seraciloru, si vei avé comóre in ceriu, si vina urmédia mie!

Mateiu c. 19 v. 21 — 22.

Venindu Isusu din tienutulu Galileii, mergea spre campulu Iudeii din colo de Iordanu. Vorbirile, faptele si minunile lui au strebatutu departe prin tóta Iudea si Samari'a, càci la sosirea lui, veni la densulu poporu fórte multu, pre care-lu adunase, voi'a de a invetiá stim'a, séu curiositatea de noutate.

Atunci nunumai poporulu de josu, ci si barbatii familielor nobile se apropiéu de densulu.

Carturarii veniéu ca sé-lu probeze; éra nobilii ca sé-lu veda.

Intre acesti'a erá o data unu tineru din clas'a nobila, carele erá fórte bogatu. Precumu se vede, tenerulu acest'a a venitu la Isusu cu acelu scopu ca sé se faca discipulu marelui Profetu nazarineanu: s'a si exprimat in privinti'a acest'a intrebându: „Ce bine sé facu, ca sé dobindescu viétia vecinica? Cristosu i-a disu, ca sé pazésca poruncile lui Moisi. La ce tenerulu a marturisitu, cà aceste le a pazitu din tineretiele sale, si cà elu ar dorí a se face mai deseversitu; decátu ce se poté prin pazirea porunciloru.

Voindu Isusu a probá credinti'a lui a disu catra densulu: de voiesci a fi deseversitu; atunci trebue sé ai potere a-te jertfi pre tine si a-te stapini insu-si.

Tu esti bogatu, dute de-ti vinde avuti'a ta si o dà seraciloru si-mi urnéza mie. Audindu aceste tinerulu s'a inspaimentatu, si de frica a tacutu ca cumu ar fi mutu. S'a incrediutu fórte multu in sine; inse poft'a acest'a a fostu pentru densulu fórte grea. Deci s'a indepartatu prin multime. Atunci a disu Isusu: „Aminu dicu voue cà mai usioru va intrá camil'a prin urechi'a acului: de câtu bogatulu intru imperati'a ceriului (Mat. c. 19. 24.)

Er déca s'ar intimplá, cá Isusu Cristosu sé vina acum'a pre pamentu, precumu a facut'o acest'a cu 2000 de ani naintea nóstra la resaritu, si din voi'a lui Ddieu tocmai in tempurile nóstre, ar veni între noi, de ar traí adi între noi, carii i-amu aredicatu lui altare si biserici, carii cinstimu intr'ensulu pre fiulu eternitatii si Mantuitorulu lumii, si precumu acolo adeca la resaritu a voitu a probá jertf'a de sine a bogatiloru, si virtutea loru (credinti'a,) voindu acest'a a o repeti la noi, óre ce ar fi urmarea? Óre aflas'ar multi, carii si-aru jertfi bunurile loru cu bucuria ca cu totul si singuru numai lui Ddieu sé servésca lucrandu cu Cristosu pentru fericirea eterna; sé fia mai departe espusi persecutiuniloru, tortureloru si esiliului? Se poté cà fiesce care omu presupune si cugeta acest'a in anim'a sa despre sine, éra despre altulu dubitéza acest'a, Dreptu-ce voru dice in sine unii ca aceia, sé nu-ne sacrificamu cu bucuria pentru Cristosu fiulu lui Ddieu, pretiósele nóstre si aurulu pe carele nu-lu adoramu?

Inse de s'aru pune la proba adeverata, óre cum aru stá atunci lucrulu? De aceea totu asia graiescu cuvintele lui Isusu Cristosu catra ei si adi: „Eu sumu între voi. Ori ce faceti unu'a dintre fratii cei mai mici ai vostri

mie-mi faceti!“ Dar dintre bogati, cei mai multi cumu au implinitu prob'a? Adevaratu cà seraci'a causéza omului multa neplacere, dér-lu invirtosiédia: baremu i lasa potere, ca sé se inbunésca. Dér are bogati'a influintia stricatoria pentru nobilitarea sufletului; de acea nu fara cauza a disu Cristosu cuvintele acelea fórte momentóse. „*Mai usioru va intrá camil'a prin urechi'a acului de câtu bogatulu intru imperati'a ceriului.*“ Si totusi partea cea mai mare a crestiniloru de adi nemicu nu dorescu mai multu, decátu bogatia mare. De ar fi cu potintia fia-care aru dori ca elu se fia mai bogatu. —

In daru ne admoniédia cuvintele lui Isusu „*ce folosu de vei dobindi lumea tóta, éra sufletulu-lu vei perde?*“ Acest'a sentintia de mare insemnatate nu se i-e in considerare de catra pravulu si cenusi'a lumii acestei trecatória. Càci acesti'a nu voiescu a umblá diu'a ci nóptea, càci se temu de lumina, ca lilieci de radiele sórelui, asia se temu ei de radiele dreptatii. O! câte mii-si consacra nevinovati'a sa, dreptatea si libertatea, totulu — inca si speranti'a vietii vecinice, pentru nisce daraburi de aur!

Nu e mirare dar, cà venarea baniloru s'a prefacutu in o sentire predominatorie in seclulu nostru. Si ce e caus'a? de unde vine acest'a. Caus'a principala e aceea, cà fiii nu se invétia de parinti la nemicu alta decátu la aceea, cà cumu sé-si inmultiésca bunurile si pretiósele safe ori pe cale legala ori ilegalá. Si vine de acolo, cà parintii nimica alta nu aréta fiiloru sei, nimicu mai tare nu le sedesce in anim'a loru, decátu stringerea bogatiei. — De aceea i-i mana din scóla in scóla, de aceea trebue sé-si agonisésca cunoscintia si sciintia, de aceea invétia maiestrii, de acea sé tiesu feliu de feliu de intrige, de aceea se inchie ca dintr'unu fonte principalu casatoriele, de aceea trebue omulu sé pasiésca in jugulu celu de tóte dilele, ca sé-si agonisésca bogatia peritória, nu li folosescu cuvintele lui Cristosu carele dice „*Nu ve adumati voue comóra pre pamentu, unde furii o fura si moliele o mânca, ci ve adumati comóra in ceriu unde nici furii nu o fura nici moliele nu o mânca.*“

Éra déca se afla cineva, carele e fara bogatia si despretiuesce cu mandria aurulu, carele iubescu mai multu sciinti'a, nevinovati'a, adeverulu eternu si virtutea; pretiurile tóte acele mai pre susu decátu totu aurulu, indetulinduse cu pucinu, carele nu dorescu nici unu feliu de bogatia O! câtu se admira unulu ca acel'a de glót'a poporului.

Cumu 'lu despretiuesce pre acel'a totu omulu numindulu de fantastu, carele nu scie nici traí nici aceea cà ce se tiene de viétia. Cu ce surisu sarcasticulu petrecu pre unulu ca acel'a ómenii, carii in form'a fariseului mergu la biserica, si asculta cu evlavia cum s'a rugatu lui Ddieu Solomonu, nu pentru bogatia: ci pentru intieptiune, desí loru intieptiunea acest'a li se pare a fi o nebunia si ce admira ei in regele carele o implóra, aceea o osândescu in deaprópele loru. *Mai in tóte casile scopulu principalu e venarea bogatiei.* Nu se nisuescu la aceea, ca atáta sé dobindésca câtu li este de lipsa pentru sustinerea onesta a familiei, nu ci bogati'a e poft'a de tóte dilele, pentru carea bancrotéza mii de familii, candu ca nisce fantasti si dau ceea ce posiedu pe nesce favoruri ne sigure, ce numai li se paru cà voru avé.

Omulu poftescu bogati'a. Onóre pentru onóre, influintia pentru influintia si potere pentru potere; intru ajungerea scopuriloru sale. La acest'a invétia batrenii pre tineri, si statulu supusii. Pretiulu omului atérna dela greumentulu aurulu séu, ér talentulu, virtutea si seraci'a suntu usióre in cumpan'a judecatii bogatiloru, si e numai umbra pe lênga nescciinti'a colosala a bogatului séu pe langa peccatele loru facute cu voi'a. —

Seclulu nostru e cuprinsu de acésta cugetare comuna. Suntu ce e dreptu esceptiuni, fia diu in onórea religiunei crestine, si intru a omenimei. Dér esceptiunile acestea fórté tare si cu frica se ascundu intru intanerecu. Urmatorii lui Cristosu se falescu cu numele lui, dér intieleptiunea loru nu e intieleptiunea lui Cristosu. Dorescu a se inbogati si totusi speréza a dobindi imperati'a lui Ddieu, dóra si cu mai pucina ostenéla decâtu bogati'a nemarginita; desi scie, cà Isusu a disu „*celu ce vre' sè vie dupa mine sè se lapede de sine si sè ia crucea sa si sè vie dupa mine.*“ éra la altu locu dice scriptur'a „*cautati cele ceresci si nu ve lipiti de cele pamentesci.*“

Dar se insiéla fórté in cugetulu loru unii ca' aceea pentruca acolo nu au valóre pretiósele, nu onórea, nu meritele séu ordurile ci numai faptele crestinesci, càci asia dice S. scriptura cà in ceealalta lume nemicu nu ne póte insoti, numai faptele bune; dupa cumu ni arata la Iovu unde dice. „*Golu am esitu din pantecele maicii mele, golu voi intrá éra si in pamentu de unde sum creatu*“ Unii ca acestia nu seiu ce lucra, si in nesciinti'a loru-si dau prada sufletulu loru mamonului, càci ei numai au tempu sè cugete cu adevaratu la Ddieu. „*unde li este comor'a acolo li este si sufletulu loru,*“ dice Evangeli'a. O Isuse! intieleptiunea loru nu e a Ta nici aceea la ce i-ai invetiatu Tu prin faptele si minunile tale. —!

Bogati'a desí nu e unu obstaclu ne invingibilu, intru a intra in imperati'a lui Ddieu: totusi servece mari si grele pedeci. Dér sè vedemu prin ce se face bogati'a, impedecarea virtutii cei adevarate si marenimositatii crestinesci?

De órece parintii la inceputulu cresterii filoru loru sémana seminti'a acést'a stricatoria de cugetu in anim'a loru; pentru acea astfelu de fii séu sè prea intrecu, séu suntu pentru bogati'a parintiloru loru favoriti de straini, de crescatori crutiati, de servitorii loru laudati, ba tocmai si de parintii loru cu totu felulu de lucruri, momiti, purtându-se catra ei cu felu de felu de stima, si dicandule felu de felu de laude, încátu prin acésta maniera a loru inca se facu rei, leniosi, îngânfati si consemnatori de ómenii cei fara bogati'a. Acestia atunci se seuita de rugatiunea regelui Davidu, care dice „*Inima infranta si smerita di-desce intru mine Ddieule.*“ — Psalm 50.

Éra déca fiii bogatiloru au numai ceva invetiatura: atunci sunt nestimatori, ba tocmai despretiuitori de deaprópele loru, de aceea e lucru naturalu, cumeà ómenii de nascere mai de josu suntu de regula ómenii cei mai demni, mai virtuosi, carii numai prin virtutile loru s'au aredicatu, pana ce, cei mai multi de nascere mai nalta au intunecatu cu totulu nimbulu protoparintiloru loru. —

In palaturile bogatiloru in daru vei cautá virtute adevarata; pentruca acolo stà custode lingusirea in contr'a virtutiloru, ca sè nu póta intrá la densii. —

La bogati raru se facu casetoriele din indemnulu naturalu alu amorului, ci mai de multe ori le facu numai cu privire la castigulu ce voru se dobindésca din astfelu de privilegiu. Ei se casetorescu numai din datina, si de aicea urméza apoi desmoralisarea, carea nu se finesce pana nu móre, càci acestia, nu-ii léga nici un'a legatura naturala, nici nu se interesédia unii de altii si din acésta casetoria urméza in fine si aceea, cà urmatorii loru raru posedu vre unu talentu eminentu. Religiunea si religiositatea la bogati se privesce numai de lucru secundariu carele nu are insemnătate.

(Finea va urmá.)

Concursu.

Pentru postulu invetiatorescu dela scól'a rom. gr. or. din Aradu-Sieg'a, pana in $13/30$ noemvre a. c. in care di se va tiené si alegerea. —

Emolumintele suntu in bani gat'a 500 fl. v. a. 6 orgii de lemne, din care si scól'a se se incaldiésca, si cortelu liberu cu 1 lantiu de gradina — precum si accidintiele dela inmormentari.

Concurentii au recursele loru, provediute cu atestate despre absolvarea aloru 4 clase gimnasiale séu 3 clase reali, cu testimoniu de calificatiune, si cu documintele reccurute — adresate catra comitetulu parochialu — pana la $11/23$ noemvre a. c. a-le tramite D-lui inspectoru scolaru Ioane Popoviciu Desseanu in Aradu.

Recursele ce voru sosi mai tardiu nu se vor luá in considerare. —

Aradu 13 octomvre 1873

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu Dlu inspectoru scolaru Ioane Popoviciu Desseanu.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a din Comun'a Sirbi, protopopiatulu Luncii: pentru deplinerea aceliasi parochii se deschide concursu pana in 11 Nembre a. c. s. v. candu va fi si alegerea.

Emolumentele sunt 24. de jugere pamentu aratoriu, cortelu liberu, stólele indatinate, o jumetate de di de lucru, lemne de focu, si biru dela 140 de case.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea recursurile sale bine adornate pana in 8 Noembre a.c. s.v. ale transpune la protopopulu tractualu in Oradea-mare.

Sirbi 13. Octóbre 1873.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine Gavriilu Netou protopopulu Luncii.

Concursu.

Prin decisulu consistorialu din 1. Octóbre st. v. a. c. Nr. 498 scol. nimicinduse alegerea de invetiatoriu in comun'a Gurbediu, in Inspectoratulu Tinci, efeptuita in 9, Sept. a. c. s. v: prin acést'a se deschide concursu nou; emolumintele sunt: 110 fl. v. a. 24 cubule de bucate, 8 órgii de lemne, 6 jugere de pamentu aratoriu, cortelu liberu cu gradina, si venitulu din cantoratu.

Concurentii au a-si tramite recursele bine instruite si adresate comitetului parochialu — pana in 26 Octóbre s. v. a. c. la subscrisulu Inspectoru scolaru, càci atunci se va tiené si alegerea.

Rippa; p. u. Tenke. 11 Octóbre 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu
Nicolau Boitiu insp. scolaru.

CONCURSU

2
pentru Statiunea invetiatorésca din Top'a de susu. cerculu Inspectoralu alu Papsezeului; emolumentele sunt. 70 fl. 14. cubule de bucate $1/2$ grau $1/2$ cucurudiu, 2. mesuri fasóle, 8. stingeni de lemne, tóta cas'a un'a legatura de fenu si un'a de pae cortelu liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá statiunea acésta, au a si tramite recursele sale pâna in 21. Octóbre in care di vafi si alegerea, inspectorului sub semnatu — post'a ultima Rabagani. —

Top'a de sus-29. Sept. 1873.

Elia Mog'a protop. si Ins. Cccr. de scóle in contielegere cu comitetulu paroch

Publicatiune.

Dlu Paulu Siepetianu din Aradu, croitoriu de reverendi, se oforesce a pregati totu feliulu de reverendi pentru preoti cu pretiurile cele mai moderate, si anume: dela 16 fl. v. a. pana la 50 fl. v. a. éra de metasa dela 50 fl. v. a. pana la 100 fl. v. a; totu la densulu se potu pregati Odasdiile precumu si cele lalte ornamente bisericesci pentru preotu; asemenea si totu feliulu de vesminte civile, pentru juni séu betrani, cu pretiurile cele mai moderate si cu o cosetura frumósa si duratória. Locuesce in strad'a crucii nr. 10.